บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสามารถด้านการอ่าน จะช่วยให้บุคคลสามารถติดตามข่าวสารข้อมูลของความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการที่เสนอออกมาในรูปของสิ่งตีพิมพ์ การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนใหญ่ยังได้รับจากการตีความจากสิ่งพิมพ์ ซึ่งจะนำมาสร้างประสบการณ์หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองได้ ความสำเร็จทางการศึกษาเล่าเรียนก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านเช่นกัน นอกจากนี้การอ่านยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่างที่ผู้อ่านไม่ได้พบในชีวิตจริง อาจเนื่องมาจากอุปสรรคหลายประการ เช่น เรื่องเวลา กำลังเงิน กำลังความสามารถ ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเป็นเครื่องชี้ถึงความก้าวหน้าในการเรียน ทักษะการอ่านคือความสามารถในการอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องราว รู้ว่าส่วนใดเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง ที่เป็นจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รู้ ประกอบกับมีความสามารถให้เข้าใจได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว ความสามารถในการอ่านเป็นความสามารถทางการคิด(Dechant, 1982) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบความสามารถทางการคิดได้ตามแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1956) ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถที่เป็นลำดับขั้นการคิด 6 ขั้น คือ ขั้นความจำ ขั้นความเข้าใจ ขั้นการนำไปใช้ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการสังเคราะห์ ขั้นการประเมินคุณค่า

สถานศึกษาได้พยายามฝึก ทักษะการอ่านให้กับนักเรียน ตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การสะกดคำ การอ่านเป็นประโยค เป็นข้อความไปจนกระทั่งอ่านเป็นเรื่องราว อย่างไรก็ตามการฝึกทักษะดังกล่าวก็ยังพบว่าประสิทธิภาพการอ่านยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายเท่าที่ควร การสอนอ่านในสมัยก่อน ๆ มักจะเป็นไปในรูปแบบให้จดจำเรื่องราว ซักถามรายละเอียดของเนื้อเรื่อง (Gusak, 1971; Hasen, 1981) ไม่ค่อยจะสอนแบบให้นักเรียนเก็บใจความของเรื่องที่อ่าน

ค้นหาแนวคิด หรือประเด็นหลักของเรื่อง (Dunkin,1978-1979,1981)ต่อมาในระยะ 10 ปีที่ผ่านมานี้ นักวิจัยทางการศึกษาได้หันมาสนใจวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน ซึ่งงานวิจัยต่างๆ ได้มุ่งศึกษาในขอบเขตของจิตวิทยาการเรียนรู้ พยายามค้นคว้าศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เพิ่มความสนใจ และค้นหาว่ามีปัจจัยใดในทางจิตวิทยาที่จะทำให้ เกิดความเข้าใจในการอ่าน (Baker & others อ้างถึงใน Slavin & others,1991) โดยการจัดรูปแบบเพื่อควบคุมสภาพการเรียนการสอน ให้เป็นระบบ มีขั้นตอนที่เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนเพื่อว่าจะได้ค้นหาจุดบกพร่องหรือจุดที่ต้องพัฒนาให้มากขึ้นได้ งานวิจัยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพวิธีการสอน เน้นความสำคัญระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ให้มากขึ้นด้วยการสร้างบรรยากาศให้เกิดการกระตุ้นความคิดซึ่งกันและกัน เพราะการอ่านเป็นกระบวนการคิด (Dechant,1982) ฉะนั้นครูควรจัดสภาพการเรียนการสอนที่มุ่งกระตุ้นกิจกรรมการคิด การตั้งคำถาม

จากงานวิจัยในระยะ 15 ปีที่ผ่านมามีการวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนแบบให้นักเรียนมีส่วนร่วม โดยเรียกว่ารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือกัน (Coorperative learning)โดย Robert E Slavin เป็นผู้หนึ่งที่ได้ทำการทดลองกับนักเรียนทุก ๆ ระดับชั้นในทุกสาขาวิชา โดยกำหนดให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน นักเรียนภายในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน วิธีการเรียนรู้แบบให้ทำงานร่วมกันนี้สมาชิกจะคอยกระตุ้นให้กลุ่มไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ ด้วยการที่ได้รับความสำเร็จของกลุ่มเป็นรางวัลนำไปสู่ความพึงพอใจ จึงพยายามแสวงหาความพึงพอใจนั้น รูปแบบการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยการทำงานร่วมกันตามความรับผิดชอบ โดยให้แต่ละคนมีส่วนรับผิดชอบในชิ้นงานแต่ละชิ้น อีกทั้งให้กลุ่มประเมินผลงาน และให้ข้อมูลย้อนกลับถึงผลที่ได้ หรือชี้นำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนากลุ่มให้ไปสู่ความสำเร็จ

การเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ในวิธีการเรียนแบบร่วมมือนี้เป็นการจัดสภาพการเรียนที่จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากกระบวนการสัมพันธ์ทางสังคม หรือการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้จะทำให้เกิดผลดี 2 ประการคือ 1) ด้านการเรียนรู้เนื้อหาวิชา จากการมีส่วน

ร่วมทางความคิด ความรู้สึก และ 2) การได้ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Bonner 1959 :10) จากงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบ ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน ในด้านการฝึกความคิด ความเป็นผู้นำ แสดงความคิดเห็น การทำงานร่วมกัน และคอยช่วยเหลือในบุคคลที่ไม่เข้าใจในเนื้อหา

Slavin ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า ร้อยละ 63 ให้ผลว่ากลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียน ตามหลักสูตรที่ครูใช้อยู่เป็นประจำ (Slavin,1983) ส่วนงานวิจัยในเมืองไทยก็เช่นเดียวกัน มีบางส่วนที่พบว่าการเรียนแบบร่วมมือส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางวิชา อย่างไรก็ตามงานวิจัยต่าง ๆในเมืองไทยนั้นก็มีวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่แตกต่างกันในด้านการนำเทคนิควิธีการที่แตกต่างกันในการที่จะสนับสนุนรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ เช่น เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เทคนิคการต่อบทเรียน เทคนิคการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ เทคนิคการแบ่งกลุ่มย่อย เป็นต้น

งานวิจัยในเมืองไทย ของวรรณา ดวงชัยปิติ (2520) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่ม พบว่าส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ต่อมา ทศพร ประเสริฐสุข(2524) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับวิธีการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม พบว่าสามารถส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แต่ไม่สามารถส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาวิธีการเรียนที่มีรูปแบบเป็นกลุ่มเพื่อนำไปเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะความสามารถทางด้านการอ่าน จากประสิทธิผลของการทำงานเป็นกลุ่มน่าจะส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ซึ่งวิธีการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการหนึ่งที่มีการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกมีความขึ้นตรงต่อกันและกันสูงในการร่วมมือกัน และเพื่อให้วิธีนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรนำเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมมาใช้ร่วมด้วย เพราะจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการแข่งขันพบว่าการแข่งขันมีผลต่อความพยายามในการที่จะบรรลุเป้าหมายและการเล่นเกมระหว่างการแข่งขัน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเพลิด

เพลินควบคู่กันไปด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม มาใช้ในการฝึกทักษะการอ่านเข้าใจความภาษาไทย กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้ โดยสรุปเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน
    1.1 ความหมายของการอ่าน
    1.2 การอ่านเข้าใจความ
    1.3 การเรียนแบบร่วมมือกับการอ่าน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือและการแข่งขันระหว่างกลุ่ม
    2.1 รูปแบบเทคนิคต่าง ต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม
    2.2 องค์ประกอบสำคัญในการทำกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ
    2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการร่วมมือ
    2.4 ประโยชน์ของการเรียนเป็นกลุ่ม
    2.5 ทักษะย่อยที่จำเป็นในการทำงานกลุ่ม
3. การดำเนินกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม
4. แนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน โดยฝึกให้ผู้อ่านคิดหาเหตุผล พิจารณาตัดสินข้อความ วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน สรุปเรื่องและประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ Murcia และ McIntosh ได้สรุปเรื่องการอ่านของนักรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ (อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์,2527)

ก. การอ่านในระดับมัธยมศึกษา เป็นการมุ่งให้ผู้อ่านได้รู้จักคำกว้างขวางมากขึ้น และสามารถนำคำเหล่านี้มาใช้ในการพูด การเขียน ตลอดจนการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ข. การอ่านนอกจากผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวที่ตนอ่านแล้ว ยังต้องสามารถเรียงลำดับลำดับเหตุการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย

ค. การอ่านมุ่งให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงต้องรู้จักพิจารณาตัดสินแยกความจริงและข้อคิดเห็นได้ การตัดสินข้อคิดเห็นของผู้เขียนก็ควรตั้งอยู่บนหลักการ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมที่ผู้อ่านได้รู้มาแล้วเป็นส่วนประกอบ

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านในความหมายของนักจิตวิทยา มุ่งสนใจที่กระบวนการคิด การตัดสินใจ ดังนั้นนิยามของการอ่านจึงมีความหมายตั้งแต่ การรับรู้คำ ไปจนถึงขั้นการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ซึ่งเป็นกระบวนการทางสมองในขั้นสูงๆ ต่อไป

ธอร์นไดค์ (Thorndike,1971 อ้างถึงใน Dechant,1982:5) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการคิด ที่มีรูปแบบการคิด ตั้งแต่การจัดเรียบเรียงคำ กลุ่มคำ การวิเคราะห์ความหมาย โดยมีกิจกรรมการคิดอื่นๆ ประกอบอีก คือ การไตร่ตรอง การตัดสินใจ การสังเคราะห์ การเลือก การรวบรวม เปรียบเทียบ พิจารณาความสัมพันธ์ และการประเมินค่า นอกจากนี้ สเตรง ได้อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านที่เป็นกระบวนการทำงานของสมอง ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้ (Strang ,1967: 428)

1.1.1 การมองเห็น (visual reception) ผู้อ่านจะมองเห็นสิ่งที่อ่านนั้น สายตาจะเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างบรรทัดของตัวพิมพ์ ประสาทสัมผัสจะรับความรู้สึก แล้วเกิดการ

กระตุ้นเข้าสู่ศูนย์กลางการมองเห็น จากนั้นจะทำการถอดระหัสและตีความออกมาสู่ความจำ ในรูปแบบของการรับรู้

1.1.2 การรับรู้ (perception) เป็นกระบวนการตีความของสมอง จากการเห็นสิ่งที่อ่านแล้วทำให้เป็นความหมาย ซึ่งอาศัยประสบการณ์และความต้องการในการรับรู้ของแต่ละบุคคลรวมถึงความเข้าใจ ตลอดจนการจัดระเบียบข้อมูลในแต่ละบุคคล การรับรู้อย่างมีความหมายของคำที่อ่าน เกี่ยวเนื่องถึงการรับรู้จากสายตาและการเลือกรับรู้ การรับรู้จากการฟังและการเลือกรับรู้ และจากความสัมพันธ์ของเสียงที่อ่านจากตัวสัญลักษณ์ ซึ่งการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป อาจจะไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นจริงเสมอไป ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ

1.1.3 มโนทัศน์ (concept) เปรียบเหมือนคลังที่เก็บสิ่งที่รับรู้ไว้ มโนทัศน์จะมีลักษณะที่มีการแบ่งจัดประเภทไว้ เป็นส่วนที่จะสนับสนุนการแผ่ขยายความคิดในสิ่งที่อ่าน ดังนั้นการรับรู้กับมโนทัศน์จะมีความสัมพันธ์กัน การรับรู้เป็นการสังเคราะห์สิ่งที่อ่านเข้ามาสู่มโนทัศน์ มโนทัศน์ก็จะช่วยการแปลความและจัดระเบียบของความรู้ ทำให้บุคคลสามารถแยกแยะออกในสิ่งต่าง ๆ ให้ออกจากกันได้

ความสามารถทางมโนทัศน์มีความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มความชำนาญในการอ่าน เด็กที่สติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่ล้มเหลวในการอ่านในขั้นเริ่มเรียน มักจะพบว่าเกิดจากการที่เด็กขาดความสามารถในการสร้างมโนทัศน์

1.1.4 สร้างสัมพันธ์ในระดับสูง (higher levels of association)

การสร้างความสัมพันธ์ในระดับสูงนี้ มีแนวคิดพื้นฐานในรูปแบบของโครงสร้างความรู้เดิม ระบบย่อยของความจำที่สัมพันธ์กัน และการจัดระเบียบของความรู้ในสมอง ซึ่งตามความเป็นจริงเนื้อหาที่อ่านจะคงอยู่ได้ไม่นาน ถ้าปราศจากการบูรณาการ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ในระดับสูงจะต้องสามารถจำและนำออกมาใช้ได้ ความจำไม่ได้เป็นแหล่งเก็บข้อมูลได้ง่าย ๆ จากเพียงแค่ความรู้สึกเท่านั้น แต่จะต้องผ่านกระบวนการคิดตัดสินใจว่าจะประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างความรู้เดิมและการจัดระเบียบของความรู้ในสมอง

วิลเลี่ยม เอส เกรย์ (William S.Gray) อธิบายถึงขั้นที่ผู้อ่านนำออกมาใช้ไว้ว่า ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้

ก. สามารถจำความหมายในการอ่านนั้นได้ รู้แนวของผู้เขียน

ข. สามารถนำความรู้ความคิด สรุปมโนทัศน์ของผู้เขียนรวมเข้ากับประสบการณ์เดิม เกิดการหยั่งเห็นในเรื่องใหม่ได้

ค. รู้จักการตัดสินใจยอมรับและตัดสินแนวความคิดที่ได้รับมาให้ตรงตามความต้องการ

ง. ใช้แนวมโนทัศน์ (concept)ที่มีอยู่นั้นให้เป็นประโยชน์ในการอ่านและในการคิดที่จะใช้ในโอกาสต่อไป

จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวโยงจากการนำสิ่งเร้าเข้าสู่สมอง มีการรับรู้ และตีความสิ่งเร้า ในขณะที่อ่านต้องมีการคิด ถ้าปราศจากการคิด จะไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเป็นกิจกรรมทางปัญญา คือมีการคิด วางแผน ตรวจสอบ ประเมินความคิดความเข้าใจ มีการนำความรู้เดิมที่มีอยู่มาประกอบกับความรู้ใหม่ หรือข้อความที่อ่านมาประกอบกันเพื่อผลของความเข้าใจในการอ่าน ตามเป้าหมายของเรื่อง

1.2 การอ่านเข้าใจในความ (Reading Comprehension)

การอ่านเข้าใจความ เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน เป็นผลที่ได้จากการที่ผ่านกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ได้มีผู้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ตามแนวทัศนะแบบดั้งเดิม คือ พิจารณากระบวนการเกิดความเข้าใจที่เป็นขั้นตอน จากการเข้าใจส่วนย่อยไปหาความเข้าใจส่วนใหญ่ กล่าวคือต้องมีการเข้าใจความหมายของหน่วยความคิด วลี ประโยค ย่อหน้า ตลอดจนเรื่องราวที่ยาวขึ้นไปอีกตามลำดับ ตามแนวคิดนี้เชื่อว่า ผู้อ่านที่มีความรู้เดิมในเรื่องที่อ่านน้อยเท่าใดยิ่งจะต้องใช้ความเข้าใจในส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่นี้มากเท่านั้น และจากแนวความคิดนี้การสอนอ่านมุ่งพัฒนาทักษะเฉพาะเช่นทักษะการจับใจความ การจัดลำดับเรื่องราว การเรียบเรียงเรื่อง ฯลฯ อย่างไรก็ตามได้มีการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้อ่านเก่งจะทำความเข้าใจโดยจะบูรณาการทักษะต่าง ๆ รวมๆ กันมากกว่าแยกทักษะ ในขณะที่ผู้อ่านไม่เก่งจะใช้วิธีทำความเข้าใจ โดยมุ่ง

เน้นการมีความสามารถในทักษะย่อย ๆ (Guthrie 1973 อ้างถึงใน สุจิตรา ศรีนวล,2534:31)

เวนไรท์ (Wainwright,1972:36-38)ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้อ่านที่มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านจะต้องมีลักษณะดังนี้

1.สามารถเก็บใจความสำคัญและระลึกได้เมื่อต้องการ

2.เลือกอ่านแต่หัวข้อที่สำคัญ

3.ตีความหมายใจความ และแนวคิดของเรื่องได้

4.สรุปเรื่องราวต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้

5.สรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่อ่านได้

6.เชื่อมโยงความรู้จากที่อ่านมาใช้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมและระดับความเข้าใจในการอ่าน

จากนิยามความเข้าใจในการอ่าน เป็นนิยามในเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความเข้าใจที่สามารถเทียบเคียงกับพฤติกรรมที่เป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่นักการศึกษา คือ บลูม (Bloom ,1956) ได้เสนอพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถทางสมองของบุคคลในการคิดอย่างเป็นระบบ โดยจัดลำดับความสามารถเป็น 6 ขั้น ดังนี้

1.ขั้นความจำได้ในข้อความรู้ (knowledge)

เป็นขั้นความสามารถในการระลึกเรื่องราว หรือสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว เช่น ศัพท์และนิยาม ข้อเท็จจริง หลักการ กลวิธีในการแก้ปัญหา สำหรับพฤติกรรมที่คำถามในระดับนี้ต้องการคือ การจำ ส่วนในระดับขั้นที่สูงขึ้นไปกว่านี้แล้ว การจำเป็นเพียงหนึ่งในหลาย ๆพฤติกรรมที่ต้องนำไปใช้ในการตอบ

2.ขั้นความเข้าใจ (comprehension)

เป็นขั้นความสามารถของผู้เรียนในการใช้เรื่องราวที่เคยเรียนรู้มาแล้วมาแก้ปัญหาต่าง ๆ สิ่งสำคัญในการวัดขั้นนี้คือ คำถามจะต้องมีลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้ที่จำเป็นที่เรียนมาในการแก้ปัญหาได้หรือไม่ ถ้าเรื่องราวที่เรียนมาแล้วเป็นเงื่อนไขของปัญหา

3.ขั้นการนำไปใช้ (application)

เป็นขั้นการนำไปใช้คล้ายกับการวัดระดับความเข้าใจ ที่ต้องการให้นำเรื่องราวที่เคยเรียนมาแล้วมาแก้ปัญหาใหม่ ๆ แต่ก็ไม่เหมือนระดับความเข้าใจตรงที่ว่า ไม่ว่าจะเป็นคำถามหรือเนื้อหาที่ใช้ถามนั้นควรจะช่วยให้มีการตัดสินได้ว่าความรู้หรือเรื่องราวที่เคยเรียนมานั้น จะใช้อะไรมาแก้ปัญหาได้ คำถามในระดับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบว่าสามารถเลือกเอาความรู้ที่เหมาะสมที่สุดมาใช้แก้ปัญหาใหม่ได้อย่างถูกต้องหรือไม่ เช่น ผู้เรียนสามารถที่จะตัดสินว่าจะใช้หลักการ หรือวิธีการใดจึงจะเหมาะสม หรือเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของปัญหาที่จะแก้

4.ขั้นการวิเคราะห์ (analysis)

ขั้นการวิเคราะห์ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการวิเคราะห์ในด้าน ดังนี้

ก.ชี้ให้เห็นความคลาดเคลื่อน เชิงเหตุผลในเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ความอนุมาน ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการตีความ

ข.ชี้ให้เห็นหรือจำแนกประเภท หรือความสัมพันธ์ เช่น ข้อเท็จจริง ข้อสันนิษฐาน แนวความคิด ในเรื่องราวต่าง ๆ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในระดับนี้ จะเป็นการฝึกการใช้กระบวนการวิเคราะห์ ซึ่งบลูม (Bloom,1956) ได้แบ่งประเภทของการวิเคราะห์ ออกเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

5.ขั้นการสังเคราะห์ (synthesis)

ขั้นการสังเคราะห์ต้องการให้มีความสามารถนำเอาหน่วยความรู้ย่อย มาผสมผสานให้เกิดเป็นโครงสร้างใหม่ที่แปลกกว่าเดิม กระจ่างชัดเจนกว่าเดิม และมีคุณภาพ ผู้ที่จะมีความสามารถที่จะมองเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางหลายแง่หลายมุม รู้จักพลิกแพลงให้แปลกใหม่กว่าเดิม ซึ่งทั้งนี้จะต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะที่ว่ามีความสามารถคือ มีความสามารถในการเสนอแผนงานใหม่ ๆ การสร้างหรือออกแบบโครงการ การเขียน การแต่งคำประพันธ์ การเรียงความ การแสดงความคิดความรู้สึกในรูปของสุนทรพจน์

6.ขั้นการประเมินคุณค่า (evaluation)

เป็นขั้นที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถตัดสินคุณค่าของแนวจุดมุ่งหมายหนึ่งโดยเฉพาะ

พร้อมกับแสดงเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสมกับการตัดสินนั้น ๆ มาตราฐานที่ใช้ในการตัดสินนั้น อาจจะตัดสินตามหลักฐานภายใน โดยการตัดสินความถูกต้องในลักษณะของความถูกต้องเชิงเหตุผล และมีความเที่ยง หรืออาจตัดสินตามหลักฐานภายนอกสิ่งของ และนโยบายต่าง ๆ โดยการให้หลักฐานภายนอก จะพาดพิงถึงการเลือกเกณฑ์จากบุคคลนั้นเป็นผู้สร้างขึ้น หรืออาศัยเกณฑ์ในลักษณะของงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด

1.3 การเรียนแบบร่วมมือกับการฝึกทักษะการอ่าน

การจัดกิจกรรมที่จะพัฒนาความสามารถทางการคิดในขณะที่อ่านนี้ สามารถกระทำได้หลายรูปแบบเช่นฝึกให้การอ่านในใจอ่านออกเสียง ซึ่งโดยมากมักจะกระทำเป็นรายบุคคล ต่อมาได้มีการคิดหาวิธีอื่น ๆ โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝึกการอ่าน จากการที่ให้ต่างคนต่างอ่าน มาเป็นการอ่านโดยให้อ่านร่วมกัน เป็นการใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ มาช่วยสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ด้วยวิธีการของกิจกรรมกลุ่มที่ครูจะลดบทบาทในห้องเรียน จากการที่เป็นแต่ผู้อธิบายตลอดมาเป็นผู้ฟังและคอยให้ความสนับสนุนช่วยเหลือ คิมและแคลโล (Kim & Kellough,1974:101-102) ได้กล่าวว่า ห้องเรียนที่มีบทบาทของครูมากเกินไปนั้นจะไม่สามารถให้นักเรียนทั้งหมดเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี วิธีการแบ่งกลุ่มจะทำให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยในเรื่องความสัมพันธ์กับนักเรียนคนอื่น ๆ เนื่องจากนักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเสียสละเพื่อช่วยเลือกสมาชิก ต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตนในการทำงานร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ นอกจากนี้ งานวิจัยของ สุรชาติ มานิตย์ (2530:40) พบว่ากิจกรรมของการเรียนเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน เช่น การร่วมมือกันคิดแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ผลงานของกลุ่มดีที่สุด กิจกรรมดังกล่าวส่งผลทำให้นักเรียนที่เรียนเป็นกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เข้าใจความต้องการของผู้อื่นและเคารพกติกาของสังคม

2.แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือและการแข่งขันระหว่างกลุ่ม

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการเรียนที่อาศัยโครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือ เป็นพื้นฐาน และช่วยเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน มากกว่าโครงสร้างเป้าหมายแบบแข่งขัน หรือ โครงสร้างแบบรายบุคคล จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson & Johnson,1982) ได้เปรียบเทียบโครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือ แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลไว้ว่าโครงสร้างแบบเป้าหมายร่วมมือจะทำให้นักเรียนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันสูง การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล มีการช่วยเหลือเอื้ออำนวยและใช้ทรัพยากรร่วมกันสูง มีการคิดแบบอเนกนัย (divergent) มีความกล้าเสี่ยงสูง รับผิดชอบและมีส่วนในผลงานของสมาชิกในกลุ่มทุกคน ยอมรับและสนับสนุนกันอย่างมาก มีความไว้วางใจกันสูง สามารถแก้ปัญหาและขจัดข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ รู้จักการแบ่งหน้าที่ รู้สึกวิตกกังวล และกลัวความล้มเหลวน้อยลง ในขณะที่โครงสร้างเป้าหมายแบบแข่งขันทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันต่ำ การแลกเปลี่ยนข่าวสารมีน้อย หรือไม่มีเลย การติดต่อสื่อสารเป็นไปในลักษณะบิดเบือน มีการขัดขวางผลงานของผู้อื่น มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันต่ำ การคิดแบบอเนกนัยและความกล้าเสี่ยงมีน้อย มีความรับผิดชอบและผูกพันใกล้ชิดเฉพาะผู้ที่มีโอกาสชนะ ยอมรับและสนับสนุนกันน้อยมีความไว้วางใจกันต่ำ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งในลักษณะที่เป็นการแพ้หรือชนะ ไม่สามารถแบ่งหน้าที่กันได้ และกลัวความล้มเหลวอย่างมาก ส่วนโครงสร้างเป้าหมายแบบรายบุคคลนั้น นักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (กรวรรณ กันยะพงศ์,2528)

ความแตกต่างในด้านปฏิสัมพันธ์และความช่วยเหลือภายในกลุ่มดังกล่าว การเรียนแบบร่วมมือ จึงช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหา และมีผลผลิตของกลุ่ม มากกว่าการเรียนแบบแข่งขันแบบรายบุคคล (Deutsch,1949 ; Gurnee 1968; Jines & Vroom 1964) ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะยอมรับและใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของความสามารถ ภูมิหลัง บุคลิกภาพ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมและข่าวสาร มากกว่าการเรียนแบบแข่งขันรายบุคคล (Johnson,D.W. & Johnson,1972) อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน และพฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่นเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการสอนที่ช่วยให้เกิด

บรรยากาศการเรียนที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการทางสังคมและจิตใจของนักเรียนมากกว่าการเรียนแบบอื่น

เพทเตอร์สัน และเจนนิคกี้ (Peterson & Janicki:1978) และ แวบบ์ (Webb: 1982) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ พบว่านักเรียนผู้ซึ่งเป็นผู้ให้และเป็นผู้รับความรู้และมีการคิดขยายความรู้ต่อไปยังสมาชิกในกลุ่ม จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ซึ่งรับแต่คำตอบที่ถูกเพียงอย่างเดียวจากเพื่อน แต่อย่างไรก็ตามการกระตุ้นที่ง่ายที่สุดในการร่วมมือกันในการทำงานก็ไม่ประกันว่านักเรียนจะได้รับความรู้ความคิดที่จะทำให้การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น (Slavin,1983 b 1987) นักเรียนต้องได้รับการจูงใจที่จะร่วมมืออย่างจริงจัง และทุกคนต้องรับผิดชอบในการที่จะเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ซึ่งรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือกันที่จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือจะต้องนำผลงานของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเพื่อเป็นผลงานของกลุ่ม ดังนั้นความสามารถของสมาชิกจึงมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องบรรลุเป้าหมาย มิใช่คนใดคนหนึ่งบรรลุเป้าหมายแล้วกลุ่มจะประสบผลสำเร็จ

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบแข่งขัน โดยพิจารณาที่จุดมุ่งหมาย จะมีลักษณะดังนี้

1. โครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือ เป็นโครงสร้างที่บุคคลแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายร่วมกันและการไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นต้องอาศัยความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บุคคลหนึ่งจะบรรลุจุดมุ่งหมายของตนได้ก็ต่อเมื่อบุคคลอื่นที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันนั้น สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของเขาได้เช่นเดียวกัน

2. โครงสร้างเป้าหมายแบบแข่งขันรายบุคคล เป็นโครงสร้างที่บุคคลแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันแต่ผู้ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายนั้นมีได้เพียงคนเดียว บุคคลหนึ่งจะบรรลุจุดมุ่งหมายของตนได้ก็ต่อเมื่อบุคคลอื่นที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันนั้นไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของเขาได้

เมื่อพิจารณาลักษณะพฤติกรรมของบุคคล ในโครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือและแบบแข่งขันรายบุคคลนั้น จะมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

1. ผู้ที่มีเป้าหมายแบบร่วมมือ จะยินดีแลกเปลี่ยนบทบาทกับเพื่อน หรือกระทำพฤติกรรมที่ทดแทนกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน จะยกย่องชมเชยการกระทำของเพื่อนที่ช่วยให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มเข้าใกล้จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และจะช่วยเหลือเพื่อนที่มีการกระทำอันจะช่วยให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มเข้าใกล้จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยเข้าร่วมช่วยเหลือในการกระทำนั้น

2. ผู้ที่มีเป้าหมายแบบแข่งขัน จะขัดขวางการกระทำของผู้อื่นแทนการช่วยเหลือ จะรู้สึกไม่ชอบการกระทำของผู้อื่นและจะแก้ไขการกระทำของผู้อื่นแทนที่จะพอใจในสภาพของการแข่งขัน "ผู้ชนะ" จะมีเพียงคนเดียวเท่านั้น

นอกจากนี้ผู้ที่มีเป้าหมายแบบแข่งขันยังมีแนวโน้มที่จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการกระทำของผู้อื่นที่เห็นว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของตน และจะขัดขวางการกระทำที่เล็งเห็นว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของตนด้วย (Deutsch,1962)

จะเห็นได้ว่าในการแข่งขันรายบุคคลนั้น บุคคลจะพยายามให้ตนเองบรรลุในจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกันกับการร่วมมือที่มีจุดมุ่งหมายที่เป็นกลุ่ม ความพยายามในการที่จะบรรลุเป้าหมายแบบรายบุคคลในการแข่งขันนั้น นับว่าเป็นแรงจูงใจผู้แข่งขันได้มาก มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ให้ผลว่าการแข่งขันระหว่างบุคคลช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีกว่า การให้รางวัลเป็นรายบุคคลที่ไม่มีการแข่งขัน ดังนั้นถ้านำข้อดีของการแข่งขันมาใช้โดยปรับเปลี่ยนเป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่ม แทนที่จะแข่งขันเป็นรายบุคคลก็น่าจะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในรูปแบบการแข่งขันแบบกลุ่มนั้น เป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่ม คือการชนะ หรือมีผลประโยชน์เหนือผู้อื่นได้นั้นต้องกระทำโดยกลุ่ม มิใช่บุคคลใดคนหนึ่ง

2.1 รูปแบบเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ

จากการพิจารณาลักษณะกลุ่มและกิจกรรมในการเรียนแบบร่วมมือนั้น ได้มีการนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยเรียกเป็นเทคนิคต่าง ๆ ที่นิยมใช้กัน มี 4 เทคนิค คือ

1.เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Teams-Games-Tournament หรือ TGT)

ถึงแม้ว่าการเรียนแบบร่วมมือ มีพื้นฐานโครงสร้างเป้าหมายแบบร่วมมือมากกว่าเป้าหมายการแข่งขันในรายบุคคลก็ตามนั้น แต่เทคนิคนี้ก็เป็นเทคนิคที่นำประโยชน์ของการแข่งขันเข้ามาช่วย โดยการทำกิจกรรมการแข่งขันที่เป็นลักษณะของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีประมาณ 4-5 คน ที่มีผลการเรียน เพศ และเชื้อชาติต่างกัน ภารกิจของกลุ่มคือ ภายหลังจากที่ครูสอนบทเรียนแต่ละบทแล้ว กลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้พร้อม สำหรับการแข่งขันตอบคำถาม ที่ครูจะให้มีขึ้นในวันต่อไป โดยมีการช่วยกันสอน และถามกันในกลุ่มตามเนื้อหาในเอกสารที่ครูแจกให้ โดยปกติการแข่งขันจะมีสัปดาห์ละครั้ง ประกอบด้วยคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอนไว้และที่ปรากฏในเอกสารที่ครูแจกให้ ใช้เวลาตอบครั้งละประมาณ 40 นาที ในการแข่งขันครูจะจัดให้นักเรียน ที่มีผลการเรียนในระดับเดียวกัน โดยจัดให้นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 3 คนแรก ในการแข่งขันครั้งก่อนได้แข่งกัน และคนที่ได้คะแนนรองลงไปแข่งขันกัน ชุดละ 3 คน ตามลำดับ คะแนนที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนทำได้จะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม เมื่อเสร็จการแข่งขันแต่ละครั้ง ครูจะออกวาสารเพื่อเป็นการประกาศคะแนนของแต่ละกลุ่ม และบุคคลที่ทำคะแนนได้สูง

2. เทคนิคการสอนแบบกลุ่มย่อย (Small-Group-Teaching) โดยให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม อภิปรายในห้องเรียน และค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการร่วมกันในการเรียน นักเรียนจะเลือกหัวข้อเรื่องที่ตนสนใจในบทเรียนแต่ละบท แล้วแบ่งกันเป็นกลุ่มๆ ละ 2-6 คน แต่ละกลุ่มจะแบ่งหัวข้อย่อยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบศึกษา และเตรียมอภิปรายเสนอต่อเพื่อนร่วมชั้น ในนามของกลุ่ม เมื่อนำเสนอเสร็จแล้ว เพื่อนในชั้น และครูจะประเมินผลงานของแต่ละกลุ่มย่อย จากโครงสร้างกิจกรรมรูปแบบนี้ นักเรียนมีอำนาจควบคุมการเรียนของตนเองสูง การทำกิจกรรมในกลุ่มขึ้นต่อกันมาก แต่วิธีนี้ยังไม่มีระบบให้คะแนนที่แน่นอน

3. เทคนิคการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams-Achievement Devisions) หรือ STAD มีการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน สมาชิกมีความหลากหลายในความสามารถ ในกลุ่มนี้จะไม่มีการเล่นเกมแข่งขัน เมื่อสมาชิกในกลุ่มช่วยกันทบทวนบทเรียนพร้อมแล้ว ครูจะให้ทำแบบทดสอบเป็นเวลาประมาณ 15-20 นาที คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบจะแปลงเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่ม โดยใช้ระบบที่เรียกว่า "กลุ่มสัมฤทธิ์" (achievement divisions)

ผู้ที่ทำแบบทดสอบในครั้งก่อนได้ดีที่สุด 6 คนแรก จะถูกนำคะแนนของครั้งใหม่มาเปรียบเทียบกันตามคะแนนที่ในครั้งก่อนเรื่อยลงไปจนหมดทุกคน นักเรียนในแต่ละ " กลุ่มสัมฤทธิ์" จะมีโอกาสจะได้คะแนนตั้งแต่อันดับที่ 1-6 เท่ากันทุกกลุ่ม คะแนนที่แปลงได้จะนำไปรวมกับคะแนนของเพื่อนในกลุ่ม STAD ของตนเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม วงจรกิจกรรมของกลุ่ม STAD ได้แก่การบรรยายการอภิปรายในชั้นเรียน 40 นาที การทบทวนบทเรียน 40 นาที (โดยให้เพื่อนช่วยสอนกันในกลุ่ม) และการทำแบบทดสอบ 15-20 นาที วงจรนี้จะใช้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4.เทคนิคการต่อบทเรียน (Jigsaw) นักเรียนจะถูกแบ่งกลุ่ม เช่นเดียวกับ STAD นักเรียนทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเช่นเดียวกัน ครูจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่เรียน ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่าจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นคว้าคนละหัวข้อ สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหัวข้อเดียวกัน จะศึกษาบทเรียนหัวข้อนั้นร่วมกัน จากนั้นแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มของตนเพื่ออธิบายหัวข้อที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง เพื่อให้ทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาครบทุกหัวข้อ เสร็จแล้วครูจะให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบ ซึ่งจะถามเกี่ยวกับบทเรียนทั้งบท การใช้เทคนิคนี้ให้ผลต่าง จาก STAD ตรงการให้คะแนนเป็นรายบุคคล จึงมีลักษณะที่การทำกิจกรรมขึ้นต่อกันสูง กล่าวคือ ต้องอาศัยความร่วมมือ ในการช่วยกันค้นคว้าแต่ละหัวข้อ และนำสิ่งที่ค้นได้มารวมกันจึงได้เนื้อหาครบ มีการให้รางวัลแบบรายบุคคล เทคนิคนี้จึงจัดเป็นกิจกรรมที่สนองจุดมุ่งหมายเฉพาะบุคคลมากกว่ากลุ่ม

ข้อดีของการเรียนแบบร่วมมือที่มีกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม

1. ในการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อย ที่มีการนำเกมมาประกอบการเรียน เป็นการจูงใจ สร้างความสนุกสนาน ในขณะเดียวกันมีการแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาตนเอง

2. ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะอุปกรณ์การเรียนสามารถหาได้จากในห้องเรียน

3. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม ประมาณ 30-45 นาที ครูผู้ควบคุมกิจกรรมถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือน้อยก็สามารถดำเนินการได้

จากงานวิจัยต่าง ๆ ได้นำเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ที่มีรูปแบบ การแบ่งกลุ่ม เล่นเกม การแข่งขันมาใช้ในการฝึกทักษะในการอ่าน ซึ่งลักษณะกิจกรรม มีความเหมาะสมกับนักเรียน

ในระดับต่าง ๆ เช่น ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา เป็นต้น ซึ่งเทคนิคนี้มีรูปแบบกิจกรรมที่จะสนับสนุน พฤติกรรมการเรียนแบบร่วมมือในลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการเปลี่ยนรูปแบบจากการเรียนแบบต่างคนต่างเรียน มาเป็นแบบการเรียนร่วมกันกับเพื่อน ทุกคนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ

2. เพิ่มรูปแบบการให้รางวัล นอกจากคะแนนความสำเร็จที่ได้รับนั้น การประกาศให้สมาชิกทั้งชั้นได้รับรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการให้สมาชิกในกลุ่มกระตุ้น ให้กำลังใจกันก็เป็นแรงเสริมที่จะให้ทุกคนต้องการที่จะพัฒนาเพื่อกลุ่มของตน

3. สมาชิกจะได้รับรางวัลเท่า ๆ กัน แม้ว่าความสามารถจะไม่เท่ากันก็ตาม ซึ่งเป็นรางวัลกลุ่ม กลุ่มจะได้รับมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคะแนนที่สมาชิกได้รับ

4. กิจกรรมจะคอยกระตุ้นจูงใจผู้เรียนตลอดเวลา และสภาพการณ์คล้ายกับชีวิตจริงที่ต้องมาทำงานร่วมกัน และแข่งขันเพื่อความสำเร็จในสิ่งเดียวกันและในขณะที่แต่ละคนก็มีเป้าหมายย่อยที่แตกต่างกันไปตามความสามารถของตนเอง

ในชีวิตประจำวันจะพบสภาพการการร่วมมือได้ทั่ว ๆ ไป เช่น การทำงานร่วมกัน การอยู่ในสังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ตลอดจนการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า พฤติกรรมการร่วมมือเป็นพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในสังคม สถานศึกษาจึงพยายามปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกัน เพื่อเป็นการฝึกความพร้อมในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ Bradfoad ได้กล่าวถึงที่มาของการนำเอาพลังการร่วมมือมาใช้ในการเรียการสอน ว่าเกิดจาก หลักการ 2 ประการ คือ (ทิศนา แขมมณี, 2522)

1. จุดมุ่งหมายที่สำคัญทางการศึกษา คือ การให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรม จุดมุ่งหมายนี้มีความหมายลึกซึ้ง และกว้างกว่าการให้ความรู้แต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น การใช้พลังกลุ่มในการเรียนการสอนจะเน้นการให้การพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนในแง่การลงมือปฏิบัติ เพื่อการแก้ปัญหามากกว่าการสอนเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถนำไปถ่ายโอน เพื่อการแก้ปัญหาได้ในชีวิตจริง

2. วิธีที่ดีที่สุดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้

ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองในกลุ่ม ได้รับรู้และเปิดเผยตนเองให้มากที่สุด มีประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นนั้น ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เนื้อหาวิชาจากการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนพฤติกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการฝึกเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตน ได้เป็นอย่างดีในการนำหลักการเรียนรู้ และหลักการสอนโดยรูปแบบการทำงานร่วมกันไปใช้เป็นหลักในการทำงาน

2.2 องค์ประกอบสำคัญในการทำกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ (Slavin, 1990)

ก. เป้าหมายกลุ่ม (group goal) ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีการตั้งเป้าหมายของกลุ่ม และยอมรับในเป้าหมายนั้น ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวอาจได้แก่ การทำงานสำเร็จ การได้รับรางวัลหรือคะแนน การมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สมาชิกต้องมีความตระหนักเป็นอย่างมาก เพื่อจะให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

ข. ความรับผิดชอบ ของสมาชิก (Individual Accountibility) สมาชิกต้องมีการยอมรับ และตระหนักในเรื่องความสำเร็จของตน ซึ่งสิ่งนี้จะมีผลผลักดันให้กลุ่มได้พบกับความสำเร็จตามเป้าหมาย กล่าวคือสมาชิกต้องรับรู้ว่าคะแนนความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากการรวบรวมคะแนนความสำเร็จของสมาชิก ที่แต่ละคนได้รับมอบหมายให้ทำเป็นส่วน ๆ งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ พบว่างานที่แบ่งให้รับผิดชอบนั้นต้องมีทั้งความยากและง่าย จึงจะมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม

ค. ปัจจัยที่เป็นตัวจูงใจ (incentive) ในการทำงานร่วมกัน อาจมีการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลกลุ่ม เพื่อสนับสนุนพฤติกรรมทำงานร่วมกัน และการแบ่งสัดส่วนการได้รับรางวัล จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ที่จะทำให้กลุ่มไปถึงเป้าหมาย

2.3 ปัจจัยที่จะมีผลต่อพฤติกรรมการร่วมมือ มีดังนี้

ก. ค่านิยมของสังคม (social values) กล่าวคือ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมการร่วมมือ เมื่อเขาชอบที่จะทำตามค่านิยมของสังคมนั้น ๆ ว่าสังคมนั้นนิยมการทำเพื่อส่วนรวมหรือมุ่งเน้นการทำประโยชน์ต่อตนเอง

ข. ตัวบุคคล (subjects) ตัวบุคคลเองจะมีความสำคัญอย่างมากในการเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมการร่วมมือ โดยจะใช้ทัศนคติ ความรู้สึก ความคิดเห็นและความเชื่อของตนเองในการตีความ จัดระเบียบข้อมูลและประเมินสถานการณ์ล่วงหน้าแล้วจึงแสดงพฤติกรรมออกมา นอกจากนี้ความที่จะเลือกชอบ (preference) และแรงจูงใจก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะมีผลต่อพฤติกรรมการร่วมมือด้วย

ค. บทบาทของผู้ร่วมมือ ซึ่งรวมถึงบทบาทของตัวบุคคล (subject'role) และบทบาทของผู้ร่วมในการแสดงพฤติกรรมการร่วมมือ (partner's role) โดยบทบาทของแต่ละฝ่ายจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกันในการแสดงความร่วมมือ

ง. ลักษณะของงาน (the kind of task) อาจมีการใช้เกมมาประกอบเพื่อให้มีความผ่อนคลาย หรือเพลิดเพลิน ตลอดจนมีการแบ่งงานกันทำจะมีผลให้เกิดความร่วมมือง่ายขึ้น

2.4 ประโยชน์ของการเรียนเป็นกลุ่ม (Young 1972:630-634)

1. บรรยากาศในการเรียนจะมีความเป็นกันเองมากขึ้น นักเรียนจะมีความเป็นกันเองมากขึ้น นักเรียนจะรู้สึกปลอดภัย และไม่เคร่งเครียด เมื่อทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. ช่วยแก้นิสัยขี้อายให้นักเรียนบางคน เพราะการทำงานร่วมกันจะทำให้ทุกคนรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อกลุ่มเท่ากัน ความเชื่อมั่นในตัวเองก็จะถูกกระตุ้นให้มีเพิ่มมากขึ้น ความเชื่อมั่นในตัวเองนี้เริ่มขึ้นภายในกลุ่มก่อน

3. การเรียนแบบกลุ่มจะฝึกความมีระเบียบวินัย

4. การเรียนแบบกลุ่มจะส่งเสริมความสามัคคีในการทำงาน

5. ฝึกให้นักเรียนรู้จักอภิปราย เสนอแนะ และการซักถามตลอดจนส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนด้วย

6. ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะวิชาที่ต้องการฝึกทักษะบางอย่าง เช่น การคิดเลข การอ่าน เป็นต้น หรือวิชาที่ต้องการเรียนเพื่อความรู้ความเข้าใจ ในข้อเท็จจริง เช่น วิทยาศาสตร์ ไวยากรณ์ไทย อังกฤษ เป็นต้น

7. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ให้กับผู้เรียนในด้านการเรียน เพื่อนร่วมชั้น การพัฒนาความรู้ความสามารถ การพัฒนาความคิด

8. ช่วยสร้างผู้นำกลุ่ม ในด้านการนำความคิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน กระตุ้นให้สมาชิกค้นคว้าหาคำตอบมาอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ

9. เป็นการสอนที่ได้จำลองสภาพสังคมทั่ว ๆ ไป ในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีการแข่งขันกัน จำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล โดยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่กลุ่มที่มีประสิทธิภาพ และทุกคนอยู่ร่วมในสังคมได้ มีทัศนคติที่ดีต่อการช่วยเหลือกัน

10. ช่วยลดอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ในกลุ่มผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างความสามารถ เพศ ความสนใจในการเรียน การที่จัดกลุ่มให้ทำกิจกรรมร่วมกันโดยทุกคนมีเป้าหมายหลักเดียวกัน

การเรียนแบบร่วมมือกันนั้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีวิธีการทำงานและมีการปฏิบัติต่อกันเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย จอนห์สัน และ จอนห์สัน ได้เสนอวิธีการที่จะให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายดังนี้ (Johnson, 1986 Johnson & Johnson, 1987)

1. มีความเข้าใจ ยอมรับและเชื่อใจกัน
2. สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา
3. ให้การสนับสนุนผู้อื่น
4. พยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง

2.5 ทักษะย่อยที่จำเป็นในการทำงานกลุ่ม

แวบบ์ (Webb,1982) ได้กล่าวว่า การนำมาสู่กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือในระหว่างเตรียมความพร้อมของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อไปเป็นตัวแทนที่จะแข่งขันระหว่างกลุ่ม หรือในระหว่างการทำงานกลุ่ม ต้องมีทักษะย่อยที่จำเป็นในการทำงาน เพราะการเรียนแบบร่วมมือ หรือการทำงานกลุ่มจะมีผลทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือนักเรียนจะต้องคิดหาคำอธิบายให้กับเพื่อนในกลุ่ม มากกว่าที่จะรับผิดชอบแต่เพียงเพื่อหาคำตอบให้ตนเอง เพื่อให้กลุ่ม

1. นักเรียนจะต้องตระหนักในความจำเป็นที่จะต้องมีทักษะในสังคม มีความต้องการที่จะเรียนรู้ทักษะ จะต้องมีความเชื่อว่าสามารถพัฒนาทักษะนี้ได้ โดยครูสามารถชี้ให้เห็นความสำคัญ อาจจะแสดงบทบาทสมมติ เขียนป้ายโปสเตอร์

2. นักเรียนต้องเข้าใจว่าทักษะนั้นคืออะไร และจะแสดงอย่างไร

3. เพื่อให้มีความชำนาญ นักเรียนต้องมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่ทำกิจกรรม ก็มีการฝึกโดยการสลับบทบาท

4. นักเรียนต้องรู้จักว่า จะใช้ทักษะเมื่อใด ใช้ให้ดีอย่างไร เพื่อพัฒนาในขั้นต่อไป ครูควรชี้ให้เห็นว่าจะมีประโยชน์เพื่อให้งานเสร็จ

5. นักเรียนควรนำไปปฏิบัติจริงในขณะเรียนแบบร่วมมือ เพื่อให้เป็นอัตโนมัติ เป็นนิสัย และครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้รางวัล เมื่อนักเรียนใช้ทักษะ

การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ปฏิบัติการ จะต้องมีการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อการจัดระบบกลุ่ม รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม คือกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกกี่คน มีการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องแสดงออกและพฤติกรรมที่ไม่ควรแสดงออก โดยส่วนใหญ่การแบ่งกลุ่มย่อยที่มีสมาชิกแต่ละกลุ่ม 3-5 คน สมาชิกจะมีโอกาสร่วมกิจกรรม และช่วยกันพัฒนาความสามารถซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี ในการจัดจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่จะช่วยให้มีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกควรเป็นกลุ่มเล็กที่มีประมาณ 2-5 คน (โยธิน ศันสนยุทธ, 2526:59) ส่วนในด้านความสามารถของสมาชิกนั้น จากงานวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถสูงสามารถเรียนได้ดีในลักษณะกลุ่มทุกลักษณะ ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถปานกลางควรอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถสูง กลาง ต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถต่ำควรอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถเหมือน ๆ กัน แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน หรือเหมือนกันก็มีผลสัมฤทธิ์ที่ไม่แตกต่างกัน (บังอร ชาวน้ำ 2533)

2. กิจกรรม ในการพิจารณากิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มการทำงาน จะต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่ต้องการความร่วมมือสูง เช่น การกำหนดให้สถานการณ์ที่ยากลำบากในการที่จะแข่งขันกันเพื่อไปสู่เป้าหมายต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิก เนื้อหากิจกรรมอาจจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน นักเรียนก็จะเกิดการเรียนรู้เรื่องความร่วมมือ แต่อย่างไรก็ตามก็ควรจะนำบทเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ มารวมกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาโดยใช้ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น

3.การดำเนินกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

การดำเนินกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ต้องพิจารณาองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน โดยการกระตุ้นให้นักเรียน ได้ร่วมทำกิจกรรมทางการเรียน ให้เป็นไปอย่างสนุกสนาน และทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้ ทุกคนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

<u>รูปแบบกิจกรรม</u> มีทั้งการแข่งขันระหว่างกลุ่ม (compettition) และการร่วมมือกันในกลุ่ม (cooperation) ในการแข่งขัน คือทุกคนต้องพยายามทำให้ไปสู่เป้าหมายที่ตนได้รับมอบหมายเพื่อยังผลไปสู่เป้าหมายกลุ่ม ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการจัดระบบห้องเรียนที่เป็นสังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เพราะผลงานของแต่ละคนมีผลกระทบต่อกลุ่ม และเป็นสังคมที่เปิดโอกาสให้ทุกคนประสบความสำเร็จจากความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

<u>กลุ่มผู้เรียน</u> (Teams) การแบ่งกลุ่มแต่ละกลุ่ม ควรมีสมาชิก ประมาณ 4-5 คน ที่มีความสามารถทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน หลายระดับ เช่น ระดับสูง จำนวน 1 คน ระดับปานกลาง จำนวน 2 -3 คน และระดับต่ำ จำนวน 1 คน ระหว่างกิจกรรม แต่ละกลุ่มจะต้องมีการทำการฝึกหัด ประจำสัปดาห์ โดยมีการผลัดกันทำหน้าที่หนึ่ง ๆ ในบทเรียนนั้น

<u>เกม</u> (Games) ที่ใช้เล่นภายในกลุ่มแต่ละกลุ่ม ประจำสัปดาห์ โดยมุ่งวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก ในการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าแข่งขัน

เกมการแข่งขัน (Tournament) การจัดการแข่งขันโดยส่งตัวแทนของกลุ่ม ไปแข่งกับกลุ่มใหม่และนำผลแข่งขันมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มตน เมื่อครบวาระกิจกรรม ลักษณะการแข่งขันเป็นการเล่นเกมทายปัญหา

เกณฑ์ในการให้คะแนน การให้คะแนนพิจารณาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1.การแข่งขัน (Competitive)เป็นลักษณะของการแข่งระหว่างกลุ่ม คือพยายามเพิ่มความสามารถให้ชนะกลุ่มอื่นตามหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบ

2.คะแนนการร่วมมือ (Cooperative) คิดเกณฑ์จากพฤติกรรมการเข้าร่วม โดยมีมาตราฐานตามเงื่อนไขกลุ่ม (group contigencies) ซึ่งบุคคลในกลุ่มพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่จะทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย หรือพิจารณาจากเกณฑ์ คะแนนการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ซึ่งระดับของเกณฑ์ แต่ละระดับจะกระตุ้นให้สมาชิกพยายามทำให้ถึงเป้าหมาย

บทบาทของครู

1. เป็นผู้จัดกลุ่มพร้อมอธิบายให้นักเรียนให้เข้าใจถึงวิธีการเรียน

2. จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น บทเรียนที่กำหนดให้ หนังสือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า แบบฝึกหัด แผนที่ แผนภูมิ

3. ติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ให้กับนักเรียนกลุ่มหลังจากเสร็จสิ้นในแต่ละกิจกรรม

4. เป็นที่ปรึกษา และช่วยแก้ปัญหาในการเรียนในบางโอกาส

5. เป็นผู้นำการเรียนโดยการสอนในเรื่องที่เริ่มต้นใหม่ ๆ

บทบาทของนักเรียน

1. ติดตาม และทำความเข้าใจบทเรียนที่ได้รับไปแล้ว

2. รับผิดชอบในการทำงานร่วมกันตามที่ครูมอบหมาย เช่น การค้นคว้าก่อนการเรียนช่วยกันทำแบบฝึกหัด

3. นักเรียนที่เรียนเก่งมีหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน

4. ทำแบบฝึกหัด และงานที่ได้รับมอบหมาย

รูปแบบการดำเนินกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

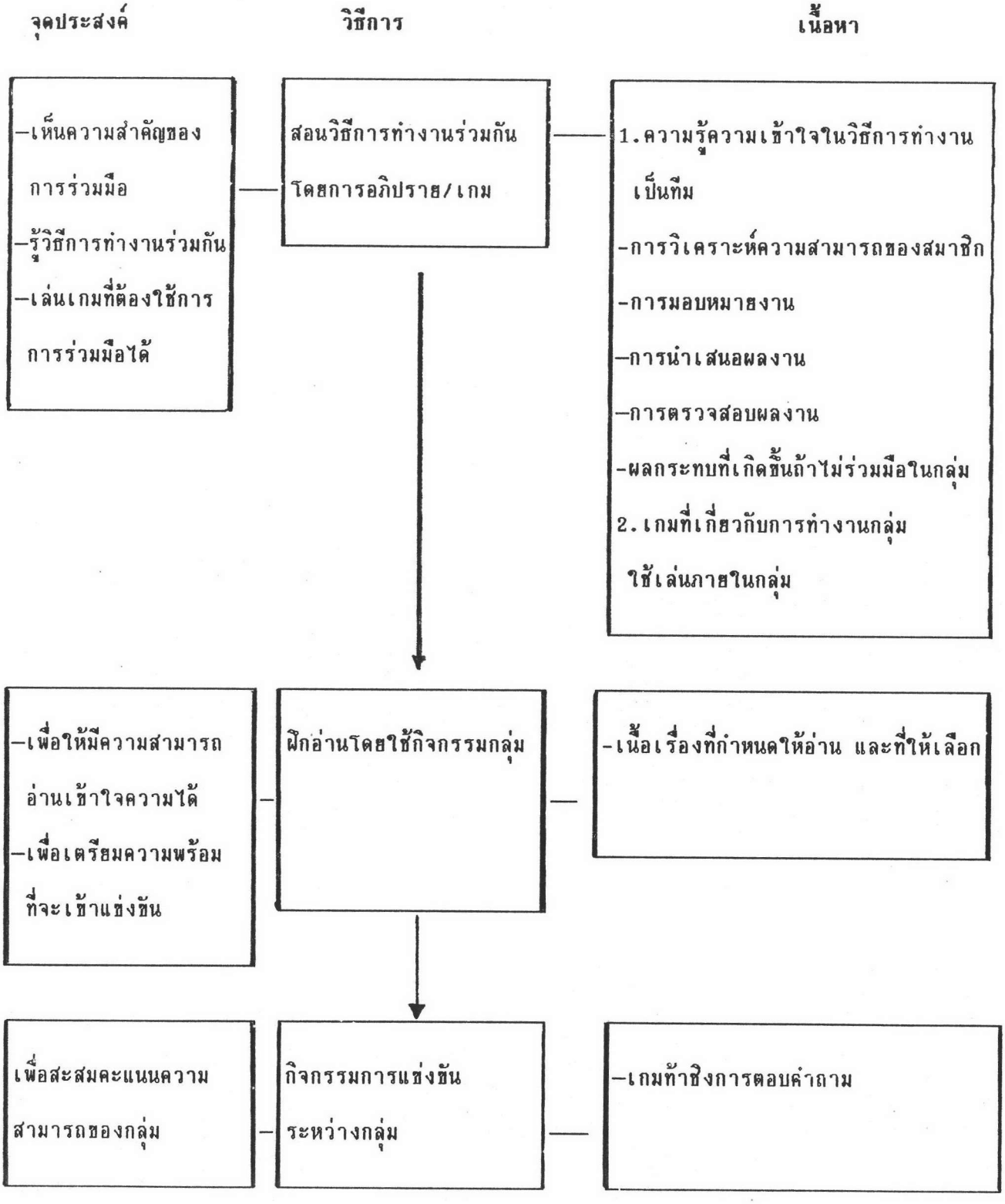

รูปแบบการดำเนินการสอนตามคู่มือครู

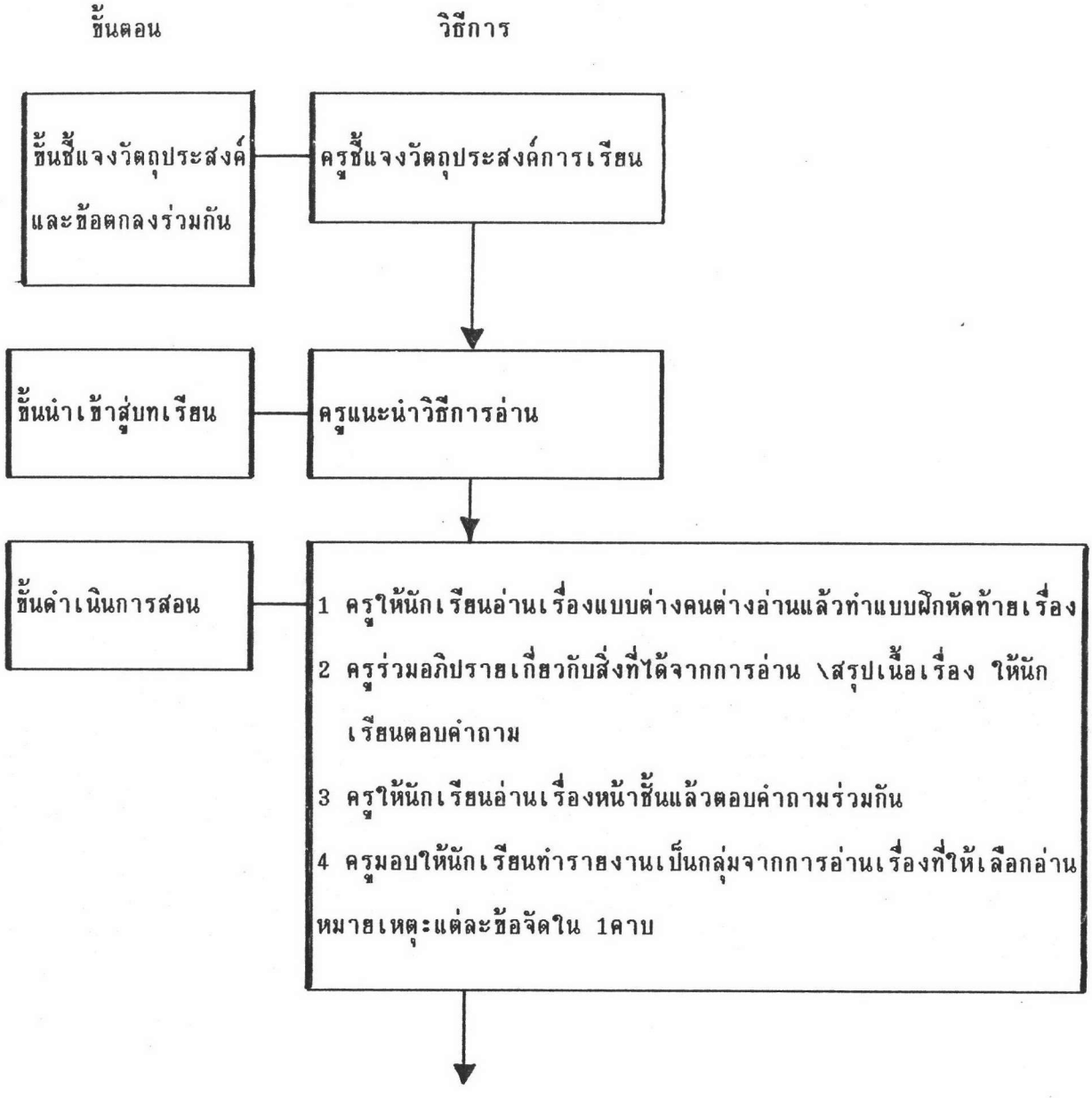

รูปแบบการดำเนินการสอนตามคู่มือครู (ต่อ)

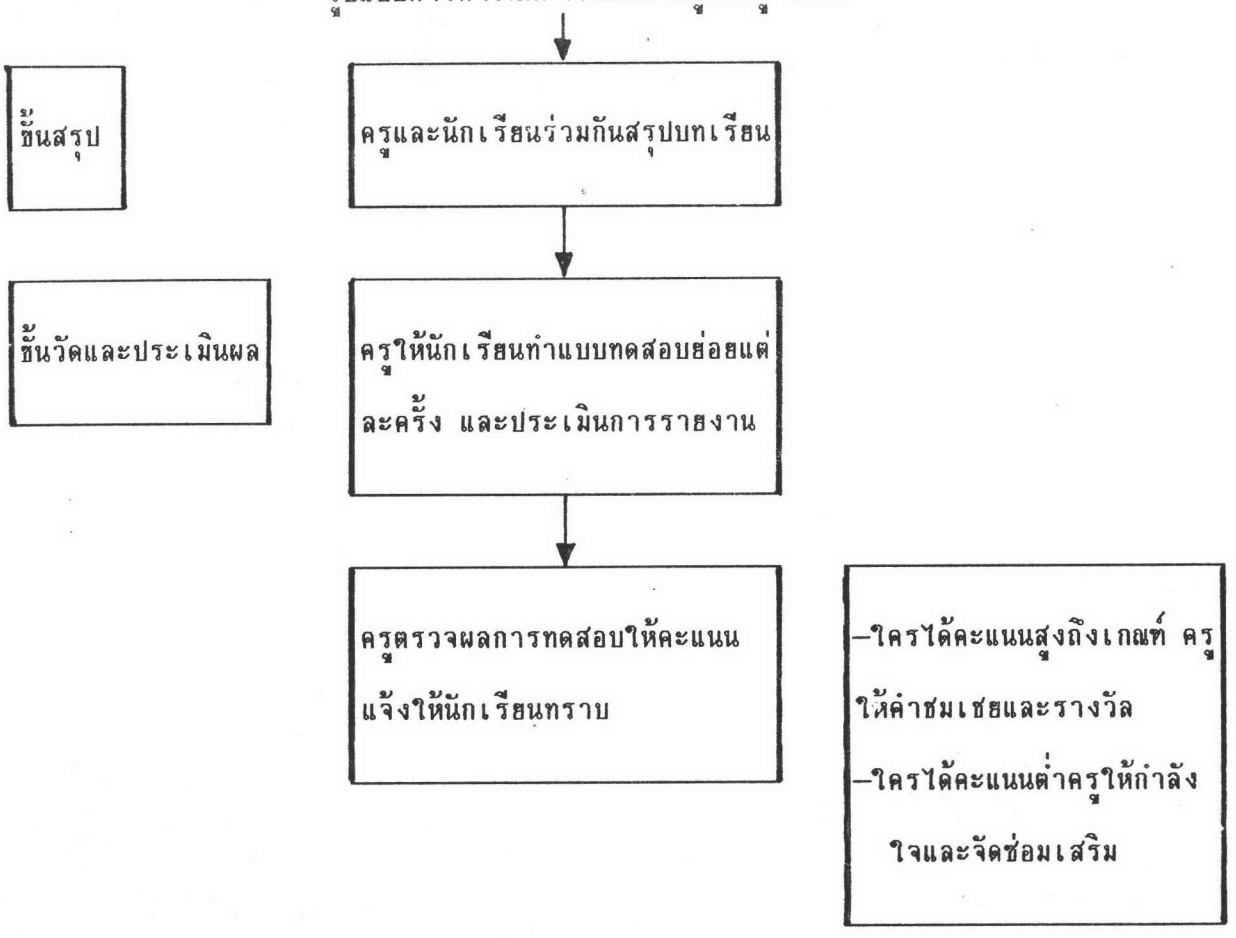

5. เล่นเกมภายในกลุ่ม และเล่นเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม

การจูงในการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อจะส่งเสริมประสิทธภาพของการเรียนควรมีกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วม โดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ทั่วถึงทุก ๆ คน ทุกคนต้องตระหนักถึงเป้าหมายกลุ่ม แต่ผลงานของแต่ละคนก็จะได้รับรางวัลตามเกณฑ์ที่กลุ่มกำหนดไว้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้แต่ละคนมีกำลังใจในการทำงานและควรมีรางวัลความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยมีเกณฑ์การให้ที่มีมาตราฐาน

ข้อควรคำนึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมที่ให้เรียนรู้ จะต้องเอื้อต่อการที่จะให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้มากและทั่วถึง

2. กิจกรรมต้องให้ผู้เรียนได้ข้อมูล และเรียนรู้จากคนอื่น ๆ ในกลุ่ม

3. กิจกรรมต้องช่วยให้ผู้เรียนสามารถพบคำตอบด้วยตัวเอง

4. กิจกรรมต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ กระบวนการทำงานร่วมกันควบคู่กับผลงานที่ทำ

5. กิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

4. แนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่ม

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการเรียนที่เน้นเป้าหมายของการร่วมมือ ดังนั้นบุคคลก็ต้องเรียนรู้ที่จะทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายของกลุ่มโดยให้กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกภายในกลุ่มช่วยพัฒนาศักยภาพของสมาชิกแต่ละคนรวมทั้งตนเองด้วย ตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในกระบวนการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกจะมีการกระตุ้นด้วยวิธีการเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ และจะทำให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะบรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น จากหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning ของ B.F.Skinner แนวคิดนี้มีความเชื่อว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากผลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกนี้ จะขึ้นกับประสิทธิภาพของเงื่อนไขการเสริมแรงที่ได้รับ (Wolman 1973:262) ซึ่งหลักของการวางเงื่อนไขแบบการกระทำได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อม (สิ่งเร้าที่เกิดขึ้นก่อนและผลกรรมของการแสดงพฤติกรรมนั้น) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมโดยเน้นถึงผลกรรมที่ได้รับหลังจากแสดงพฤติกรรม (Kazdin 1975: 25)

การที่อินทรีย์เกิดการเรียนรู้ว่า การแสดงพฤติกรรมเช่นใด ในสภาพใด แล้วจะได้รับผลกรรมอย่างใด ถือได้ว่าอินทรีย์เกิดการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม ซึ่งเงื่อนไขผลกรรมสามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ เงื่อนไขการเสริมแรง (Contingency of Reinforcement) และเงื่อนไขการลงโทษ โดยที่เงื่อนไขการเสริมแรงหมายถึงการที่อินทรีย์มีความถี่ของการแสดงพฤติกรรม เพิ่มขึ้นเพื่อถอดถอนสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ Skinner 1953: 73 อ้างถึงใน Bower and Hillgard 1981:172) และเงื่อนไขการลงโทษ หมายถึงการที่อินทรีย์ได้รับสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ หรือถูกถอดถอนสิ่งที่พึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมแล้วทำให้ความถี่ของพฤติกรรมนั้นลดลง (Kazdin 1975:33) ทั้งเงื่อนไขการเสริมแรงและการลงโทษต่างก็เน้นถึงผลกรรมที่ได้รับ

การเสริมแรงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด (Skinner 1953:73; Kazdin, 1984)

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือ การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ และผลกรรมนั้นทำให้โอกาสแสดงพฤติกรรมนั้น เพิ่มขึ้นหรือคงอยู่ สิ่งเร้าที่เป็นผลกรรมนี้เรียกว่าตัวเสริมทางบวก อันได้แก่ อันได้แก่ อาหาร น้ำ คำชมเชย เงิน เป็นต้น

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือการที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมเพื่อถอดถอนหรือหลีก (Avoidance) หนี (Escape) จากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนี้จะเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมการตอบสนอง สิ่งเร้าชนิดนี้เรียกกว่าตัวเสริมแรงทางลบ อันได้แก่ ความร้อนหรือหนาวจนเกินไป ไฟฟ้าช็อค เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญที่ทีผลต่อการแสดงพฤติกรรม คือ ตัวเสริมแรง ตัวเสริมแรงสามารถจำแนกออกได้เป็นตัวเสริมแรงทางบวกและตัวเสริมแรงทางลบ เนื่องจากการใช้ตัวเสริมแรงทางลบอาจก่อให้เกิดผลกระทบข้างเคียง เช่น ความเครียดทางอารมณ์ การมีพฤติกรรมการตอบสนองอย่างก้าวร้าวต่อสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ จึงควรใช้ตัวเสริมแรงทางบวกในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ

ตัวเสริมแรงทางบวก อาจแบ่งได้ 5 ชนิด (Kazdin 1975:114-130) ดังนี้

1. อาหารและสิ่งเสพได้ เป็นตัวเสริมแรงชนิดที่ไม่ต้องวางเงื่อนไข เช่น ขนม น้ำหวาน ท๊อฟฟี่ หมากฝรั่ง เป็นต้น

2. ตัวเสริมแรงทางสังคม การใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม อาจทำได้ทั้งทางวาและท่าทาง ซึ่งสามารถใช้ได้ทันทีในสภาพการณ์ทั่ว ๆ ไป เช่น การพูดชมเชยว่า ดี ดีมาก เก่งมาก น่าสนใจ ขอบคุณมาก หรือใช้ท่าทาง เช่น การยิ้มด้วยความพอใจ การ การแตะตัว หรือแม้แต่การยืนใกล้ด้วยความพอใจ เป็นต้น

เนื่องจากตัวเสริมแรงทางสังคมเป็นตัวเสริมแรงชนิดที่ต้องวางเงื่อนไข ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดว่า อาจใช้ไม่ได้ผลกับทุกคน เช่น การแตะตัว บางคนอาจไม่ชอบให้ใครแตะตัว การแตะตัวจึงไม่ถือว่าเป็นตัวเสริมแรงทางสังคมสำหรับกรณีนี้ และสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้การเสริมแรงทางสังคมต้องตระหนักอยู่เสมอ คือ ต้องใช้ด้วยความจริงใจและกระทำอย่างสม่ำเสมอ มิฉะนั้นจะเกิดผลเสีย

ได้

ในกลุ่มเด็กสามารถกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการร่วมมือได้ด้วยการให้รางวัล รางวัลนับเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ซึ่งจะมีผลทำให้เพิ่มพฤติกรรมการร่วมมือในสถานการณ์อื่นได้ อัลแมน (Altman,1971 อ้างใน Roedell,et al.1977) ได้ศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนโดยสอนให้เด็กร่วมมือกันดึงคันโยกเพื่อทำเครื่องยนต์ชนิดหนึ่ง และมีลูกกวาดเป็นรางวัลระหว่างการศึกษา พบว่าเด็กเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมมือกับเพื่อนอย่างเป็นมิตรมากขึ้นในช่วงของการเล่นอิสระ ในการแสดงการร่วมมือในเด็กเล็กสามารถมีผลแผ่ขยาย ในการแสดงพฤติกรรมการร่วมมือในชีวิตประจำวันของเด็กได้ ดังนั้นการนำมาสู่กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือกันเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะมีผลกระทบโดยตรงในการเรียนแบบร่วมมือกันในขณะที่เรียน

นอกจากนี้รางวัลจากความร่วมมือ นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มไม่ว่าจะเป็นด้านการประสานงานกันในการทำงาน การยอมรับซึ่งกันและกันตลอดจนการช่วยเหลือกัน จากผลการศึกษาเกี่ยวกับผลของรางวัลที่เป็นกลุ่ม รูปแบบรางวัลของความร่วมมือยังมีผลดีในระยะยาวต่อพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความเชื่อมั่นในตนเองและทำให้มีสุขภาพจิตดี (Slavin และคณะ 1978)

3. หลักพรีแมค (Premack's Principle) คือ การใช้กิจกรรมที่บุคคลชอบกระทำมากที่สุด หรือโอกาสที่จะกระทำมีสูง (High Probability Behavior) เป็นตัวเสริมแรงให้กระทำกิจกรรมที่ชอบทำน้อยที่สุด โดยให้ทำกิจกรรมที่ชอบน้อยที่สุดก่อน แล้วจึงให้ทำกิจกรรมที่ชอบมากที่สุดภายหลัง

4. เบี้ยอรรถกร (Token Economy) เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งอาจอยู่ในรูปของ คะแนน ดาว เบี้ย แต้ม คูปอง ตั๋ว หรือเงิน เป็นต้น ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้ สามารถเป็นตัวเสริมแรงได้เพราะผู้รับจะเกิดการเรียนรู้ว่า เบี้ยอรรถกรสามารถนำไปแลกสิ่งต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคลภายใต้อำนาจในการแลกของแต่ละชนิด จึงทำให้เบี้ยอรรถกรมีคุณสมบัติเป็นตัวเสริมแรงแบบแผ่ขยาย (Generalized Reinforcers) ประกอบกับการใช้เบี้ยอรรถกร สามารถให้ได้ทันทีที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย เบี้ยอรรถกรจึงมีประสิทธิภาพในการเสริมแรงได้มากที่สุด

5.การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Informative Feedback) หมายถึง การได้รู้ถึงผลการกระทำของตนเองรวมทั้งความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับเพียงอย่างเดียวอาจไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ จึงควรนำไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงอื่น ๆ โดยอาจจะชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมใดจึงจะได้รับการเสริมแรง เช่น ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจำนวนอาหารที่รับประทานในแต่ละวัน พร้อมทั้งบอกด้วยว่าถ้ารับประทานขนาดนี้ตลอดไปจะต้องมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นอีกเท่าใด

จากแนวคิดการให้ข้อมูลย้อนกลับนี้ ได้นำมาสู่ในกระบวนการของกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ก่อนที่จะนำสมาชิกเข้าร่วมในการแข่งขันระหว่างกลุ่มนี้ สมาชิกช่วยกันตรวจสอบความสามารถของแต่ละคน ต้องมีการประเมินความสามารถแก่กัน และหลังจากแข่งขันก็ต้องช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม

Skinner ซึ่งได้ทำการตรวจสอบผลการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยทำการทดลองใช้เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) ที่มหาวิทยาลัยพิทสเบอร์ก ได้ข้อยืนยันที่ชัดเจนว่าการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงผลกรรมที่ตัวเองกระทำจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (Skinner :1986) หรือกล่าวได้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยได้รับอิทธิพลโดยตรงจากความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของพฤติกรรมที่กระทำ โดยอาศัยดัชนีความน่าพึงปรารถนา ของผลกรรมหรือของข้อมูลย้อนกลับเป็นตัวบ่งชี้ และข้อมูลย้อนกลับอาจออกมาในรูปของการให้รางวัล เรียกว่าข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเสริมแรง (Stone & Neilson,1982:288)

Mikulus (1978:106-108) ได้ให้ความเห็นว่า ข้อมูลย้อนกลับเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผลของการแสดงพฤติกรรม ของบุคคลซึ่งจะส่งผลต่อผู้รับในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. อาจเป็นการเสริมแรงหรือลงโทษ

2. อาจส่งผลต่อการเกิดแรงผลักดันพฤติกรรม เฉพาะตัวบุคคล

3. อาจเป็นการให้ข่าวสารที่เป็นตัวแนะไปสู่กระบวนการเรียนรู้และสมรรถภาพในการแสดงออก

4. อาจเป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ หรือเป็นการทบทวนประสบการณ์การเรียนรู้เดิม

กล่าวโดยสรุป การให้ข้อมูลย้อนกลับ คือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการกระทำของอินทรีย์ ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นตัวเสริมแรงที่ต้องวางเงื่อนไข เนื่องจากข้อมูลย้อนกลับนั้นต้องไปสัมพันธ์กับตัวเสริมแรงอื่น ๆ ดังนั้น การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นตัวเสริมแรงควรใช้คู่กับตัวเสริมแรงอื่น ๆ ด้วยจึงจะได้ผล เช่น ใช้คู่กับตัวเสริมแรงทางสังคม หรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,2526 :107)

กล่าวได้ว่าในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม มีกระบวนการที่จะช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมเกิดประสิทธิภาพ คือกระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ กระบวนการให้การเสริมแรง ซึ่งมีทั้งการให้การเสริมแรงภายนอก เช่น สิ่งของ คะแนนที่ได้รับ เป็นต้น และการเสริมแรงจากภายในคือความพึงพอใจในความสำเร็จของกลุ่ม

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับ การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มยังมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะศึกษาการเรียนแบบร่วมมือในเทคนิคอื่น ๆ

วรรณา ดวงชัยปิติ (2520) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปทุมคงคา จำนวน 82 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งเปรียบในชั้นปรกติ 40 คน และกลุ่มทดลอง ซึ่งเรียนเป็นกลุ่มจำนวน 42 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองจะแบ่งเป็น กลุ่มย่อย ๆ ซึ่งกำหนดให้นักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมในงานของกลุ่มที่ครูมอบหมาย และนักเรียนจะมีการทำแบบฝึกหัดร่วมกันในกลุ่มของตน และมีการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อชิงตำแหน่งกลุ่มชนะเลิศ นักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนเนื้อหาเดียวกันจากผู้วิจัย ซึ่งใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 8 คาบ ๆละ 50 นาที เมื่อสอนจบแต่ละตอนให้นักเรียนทำแบบสอบย่อย และหลังจากสิ้นสุดการสอนแล้ว ทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบสอบสรุปบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนเป็นกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนตามปรกติ

สิริอรวัลคุ์ พูนพาณิชย์ (2523) ได้ทำการศึกษาวิธีการเรียนแบบร่วมมือและแบบแข่งขัน ใน

การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ที่ใกล้เคียงกันมา 2 ห้อง แล้วจัดนักเรียนเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง และกลุ่มอ่อน จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เปอร์เซ็นไทล์ที่ 50 ทั้งสองห้องแล้วนำมาสุ่มห้องเพื่อเข้ารับการทดลอง และกลุ่มควบคุม ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ มีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดเห็นต่อการเรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ ก่อนและหลังการทดลอง พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือ กับกลุ่มที่มีการแข่งขันไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ระหว่างกลุ่มเก่งในห้องเรียนที่เรียนแบบร่วมมือกับห้องที่มีการแข่งขันพบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของกลุ่มอ่อน ในกลุ่มร่วมมือ สูงกว่ากลุ่มแข่งขัน 2) ด้านความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนแบบสืบสอบ พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเป็นแตกต่างกันในบางข้อ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นระหว่างทั้งสองกลุ่ม พบว่าไม่แตกต่างกัน

ทศพร ประเสริฐสุข (2524) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามวิธีการของโมเดลการสอนกระบวนการกลุ่ม กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มด้อยสัมฤทธิ์ จำนวน 60 คน เป็นชาย 45 คน หญิง 15 คน ทดลองสอนในระยะเวลา 1 ภาคเรียน พบว่า ทางด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มที่พัฒนาการของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีแบบทั่วไป และ 2)ทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภายหลังการสอน สูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มที่สอนแบบปรกติที่ได้รับการสอนแบบทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยภายหลังการสอนด้วยโมเดลกระบวนการกลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

อวยชัย โชคบุญสิทธิ์ (2525) ได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษา ในเรื่อง"การพัฒนาประเทศ" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนเป็นทีม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนบางปะกอกวิทยา กรุงเทพฯ จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 45 คน โดยวัดคะแนนต่าง ๆ คือ (1)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยแบบวัดที่สร้างขึ้น จำนวน 38 ข้อ(2) ทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาโดยใช้มาตราวัดของ Likert Type Scale จำนวน 30 ข้อ การดำเนินการสอน ให้กลุ่มทดลองเรียนแบบทีม และกลุ่มควบคุมเรียนตามคู่มือครู ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกันทั้งสองกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และคะแนนทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษา จากคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t- Test พบว่า 1)นักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบทีม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 2)นักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบทีมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบจากก่อนและหลังการทดลอง และ 3)นักเรียนกลุ่มที่เรียนที่เรียนแบบทีมและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาไม่แตกกัน

กรวรรณ กันยะพงษ์ (2529) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน และการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน และได้รับการเสริมแรงกับนักเรียนที่เรียนตามปรกติ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียนและได้รับการเสริมแรงมีพฤติกรรมร่วมมือในชั้นเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียนตามปรกติ

กาญจนา มีพลัง (2532) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้การสอนแบบการเรียนเป็นทีม กับการสอนตามคู่มือครู โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัดระยอง จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน การสอนแบบเรียนเป็นทีมนั้นผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนขึ้นจากเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ส่วนกลุ่มควบคุมก็ใช้แผนการสอนตามคู่มือครู การดำเนินการทดลอง ใช้เวลากลุ่มละ 18 คาบ มีการทดสอบ

ก่อนและหลังการทดลองโดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ส่วนแบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเองได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบของ รัตนา นภารัตน์ จำนวน 30 ข้อ พบว่า 1) นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการเรียนแบบทีม กับการเรียนตามคู่มือครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการเรียนเป็นทีม กับการเรียนตามคู่มือครู มีความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3)นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมโดยการเรียนแบบทีม มีวินัยในตนเองจากการทดสอบหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จารุวรรณ เพ็ญสุข (2533) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมนุษย์สัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสอนแบบการเรียนเป็นทีม ที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการใช้กรณีตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากโรงเรียนลานสักวิทยา จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 72 คน แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจำนวน 36 คน ได้ทำการสอนแบบการเรียนเป็นทีม โดยมีกิจกรรมการเรียน คือให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มควบคุม จำนวน 36 คน สอนด้วยการสอนตามคู่มือครู ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการสอน กลุ่มละ 16 คาบ ภายใน 4 สัปดาห์ การดำเนินการ มีการทดสอบก่อน และหลังการทดลอง เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และวัดความมีมนุษย์สัมพันธ์ กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีคะแนนมนุษย์สัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

มนิตย์ อัตตะ (2534)ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคล กับการสอนแบบเรียนเป็นกลุ่ม โดยใช้แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มๆละ 42 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลที่เรียนเป็นรายบุคคล และที่เรียนเป็นกลุ่มแตกต่างกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการสอนแบบ ระบบการสอนส่วน

บุคคล และแบบกลุ่มมีความแตกต่างกัน การสอนกับระดับความสามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิธีสอนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบระบบการสอนที่เรียนเป็นรายบุคคล และที่เรียนเป็นกลุ่ม แตกต่างกัน และเจตคติต่อวิธีการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคล และที่เรียนเป็นกลุ่ม แตกต่างกัน การสอนกับระดับความสามารถของนักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อ เจตคติต่อวิธีสอนวิชาคณิตศาสตร์

ชุมศรี เรช (2534) ได้ศึกษาผลการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ที่เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวนิษา กรุงเทพฯ จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)ซึ่งนักเรียนมีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ มีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลอง ใช้เวลาในการสอน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 15 ชั่วโมง โดยสอนสัปดาห์ละ 4 วัน ในระยะเวลา 6 สัปดาห์ กิจกรรมการเรียนดำเนินตามแผนการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม คือให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ครูสอนวิธีการอ่าน จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านเรื่อง ค้นคว้า ตรวจสอบคำตอบ แบ่งงานกันทำ ส่วนกลุ่มควบคุมหลังจากที่ครูสอนวิธีการอ่าน ให้ต่างคนต่างอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าการเรียนแบบร่วมมือ จะส่งเสริมการพัฒนาความรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการเรียนในวิชาต่าง ๆ และความมีวินัยในตนเอง อย่างไรก็ตามในบางงานวิจัย ก็ไม่พบว่าการเรียนแบบร่วมมือจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น งานวิจัยของ กรวรรณ กันยะพงษ์ (2529) สิริอรวัลคุ์ พูนพาณิชย์ (2523) ทศพร ประเสริฐสุข (2524) โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย แต่ก็พบว่ามีผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือ หรือมีผลต่อนักเรียนในกลุ่มเรียนเก่ง อ่อน แตกต่างกันไป

I15924350X

งานวิจัยในต่างประเทศ

สลาวิน และ คณะ (Slavin et all,1991) ได้ทำการศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือและการสอนแบบ Direct Instruction ในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้น เกรด 3 และ 4 จำนวน 486 คน จากโรงเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 4 โรง ได้ทำการสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในจำนวนเท่า ๆ กัน ทั้งหมดมี 30 กลุ่ม โดยมีรูปแบบการทดลองแบบ Counter Balancing ระหว่างระดับชั้นกับ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีกลุ่มดังนี้ กลุ่มทดลองที่ 1 ให้มีการเรียนแบบร่วมมือร่วมกับการสอนโดยให้ครูชี้นำ (Direct Insturction) ในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 2 ให้มีการเรียนแบบร่วมมือ เพียงอย่างเดียวในการอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญ กลุ่มควบคุม ให้มีการเรียนตามแผนการสอนที่ครูใช้ตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ปรกติ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 4 สัปดาห์ การดำเนินการ ในการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 จะให้นักเรียนฝึกการอ่านโดยครูสอนวิธีการอ่าน และฝึกการทำงานกลุ่ม หลังจากนั้นเหลือเวลาอีกครึ่งหนึ่งของการฝึก ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเอง ใช้เวลาในการฝึก 4 ครั้ง ต่อสัปดาห์ การชี้นำของครู ครูจะคอยช่วยแนะนำ ตรวจสอบคำตอบ ให้ข้อมูลย้อนกลับ การสอนกลุ่มทดลองที่ 2 จะให้นักเรียนฝึกการอ่านโดยครูสอนวิธีการอ่าน และสอนการทำงานกลุ่ม ให้กลุ่มอภิปราย ค้นหาคำตอบร่วมกัน โดยแต่ละคนพยายามฝึกฝนความสามารถด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตรวจสอบคะแนนโดยกลุ่ม ให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยกลุ่มควบคุม ฝึกการอ่านด้วยวิธีการตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ปรกติ โดยใช้เนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า 1) กลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 มีคะแนนความสามารถในการอ่านแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 2)คะแนนความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน 3)คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านของกลุ่มทดลองที่ 2 เพิ่มมากกว่า คะแนนการเพิ่มของกลุ่มทดลองที่ 1

เยกเกอร์ และ จอนห์สัน (Yager , Johnson & Johnson, 1985) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นเกรด 2 จำนวน 75 คน ซึ่งสุ่มแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม

ประกอบด้วยด้วย นักเรียนที่เรียนดี นักเรียนที่เรียนปานกลาง และนักเรียนที่เรียนอ่อนทั้ง 2 เพศ เท่า ๆ กัน กลุ่มแรกให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคล กลุ่มสองให้ทำงานและมีการอภิปรายในกลุ่มเพื่อนที่เรียนด้วยวิธีการร่วมมือ ซึ่งมีการกำหนดโครงสร้างของการอภิปรายชัดเจน และกลุ่มสาม ให้งานลักษณะเดียวกับกลุ่มสอง แต่ไม่ได้กำหนดโครงสร้างของการอภิปราย ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม รวม ? ครั้ง คือหลังจากที่นักเรียนทั้งสามกลุ่มเรียนเนื้อหาวิชาได้ครึ่งหนึ่งของหน่วยการเรียน และการคงอยู่ของการเรียนรู้ใช้เวลาในการปฏิบัติงาน 14 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือทั้งสองกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนเป็นรายบุคคล

สลาวิน (Slavin, 1983)ได้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 46 เรื่องโดยใช้การวิเคราะห์แบบ Metanalysis พบว่างานวิจัย 29 เรื่อง หรือร้อยละ 63 ให้ผลว่า กลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ให้มีการเรียนตามหลักสูตรที่ครูใช้อยู่เป็นปรกติ งานวิจัย 15 เรื่อง หรือร้อยละ 30 พบว่ากลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่าง จากกลุ่มควบคุม และงานวิจัย 2 เรื่อง หรือร้อยละ 4 พบว่า กลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือ

ออร์ลิค (Orlick,1981) ศึกษาเกี่ยวกับการร่วมมือกัน แต่เปลี่ยนแนวทางจากการทำงานร่วมกันมาเป็นการเล่นแบบร่วมมือกัน คือเด็กทุกๆ คนเล่นด้วยกัน ช่วยกันทำกิจกรรมให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ไม่มีการแข่งขัน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง อายุ 4 ปี ทั้งหญิง และชาย จำนวน 28 คน แบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ 10,8 และ 10 คน ตามลำดับ กลุ่มแรกได้รับการเล่นแบบร่วมมือ กลุ่ม 2 เล่นเกมส์ที่เล่นลำพัง กลุ่ม 3 เล่นอย่างอิสระ ก่อนและหลังการทดลอง เด็กทุกคนได้รับการประเมินการร่วมมือโดยการสังเกต พบว่าเด็กที่ได้รับการเล่นเกมแบบร่วมมือ มีพฤติกรรมการร่วมมือเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สลาวิน (Slavin, 1980) ได้ประมวลงานวิจัยที่ทดลองใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่ม เล่นเกม แข่งขัน (TGT)จำนวน 10 เรื่อง กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และการใช้ภาษา พบว่า เทคนิคนี้ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถึง 7 เรื่อง

และยังพบอีกด้วยว่า เทคนิคนี้ช่วยเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีเชื้อชาติต่างกัน ส่วนการวิจัยอีก 3 เรื่อง ที่ใช้เทคนิคนี้นั้น ใช้วิชาสังคมศึกษาเป็นกิจกรรมในการทดลอง ปรากฏว่ามี 1 เรื่องที่ไม่พบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

เดอรีล์ เอ็ดเวิร์ด และสลาวิน (Deries,Edwards & Slavin,1978)ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างระดับชั้น 7-12 จำนวน 558 คน โดยแบ่งการทดลองเป็นกลุ่มทดลองย่อย กลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อชาติต่างกัน เรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีการเรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือ และแข่งขันกัน เป็นเวลา 9-12 สัปดาห์ จากนั้นประเมินการทำงานร่วมกัน โดยตอบคำถามต่างๆคือ 1) บอกชื่อเพื่อนของท่านนอกชั้นเรียน 2)บอกชื่อเพื่อนของท่านในชั้นเรียน 3)ท่านต้องการทำกิจกรรมร่วมกับใคร 4)ท่านจะขอความช่วยเหลือจากใคร 5)ท่านทำกิจกรรมร่วมกับใคร ผลการวิเคราะห์คำตอบปรากฏว่าเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เป็นวิธีการสอนที่ช่วยเพิ่มมิตรภาพระหว่างผู้มีเชื้อชาติต่างกันที่เรียนร่วมกันอย่างได้ผล

แอรอนสัน (Aronson,1975) ได้นำหลักการทำงานร่วมกันไปใช้ในการเรียน โดยให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทางด้านเชาวน์ปัญญา มาทำงานร่วมกัน และให้รางวัลเป็นกลุ่มแทนที่จะให้เป็นรายบุคคล พบว่าสมาชิกในกลุ่มช่วยกันทำงานร่วมกัน เมื่องานเสร็จทุกคนก็มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เห็นใจ

จากงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ พบว่าการเรียนแบบร่วมมือสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา คณิตศาสตร์ การอ่าน นอกจากนี้ยังมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างกัน และพฤติกรรมการร่วมมือ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนหนึ่งยังพบว่า การเรียนแบบร่วมมือยังไม่ส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่างานวิจัยแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันในตัวแปรตามที่ทำการศึกษา เทคนิควิธีที่จะมาสนับสนุนกระบวนการเรียนแบบร่วมมือให้มีประสิทธิภาพ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำกิจกรรม อาจจะมีผลทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยการนำเทคนิคการแข่งขันระหว่าง

กลุ่มด้วยเกมมาใช้ในการฝึกทักษะการอ่าน ว่าจะมีผลต่อการเพิ่มความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่

ปัญหาในการวิจัย

การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Games Tournament) จะช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภายหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม จะมีคะแนนความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย สูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครู

2. ภายหลังการทดลอง นักเรียนในกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม จะมีคะแนนความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการทดลอง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนร่วมกันทำงานในกลุ่มของตน โดยในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันหมุนเวียนหน้าที่กัน ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กันและรับรางวัลตามผลงานที่กลุ่มทำได้

2. เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Games Tournament) คือวิธีการจัดกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่มโดยใช้เกมการทายปัญหา สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มต้องเป็นตัวแทนในการเข้าไปแข่งขันตอบปัญหาในกลุ่มใหม่ ซึ่งประกอบด้วยผู้เข้าแข่งขันกลุ่มละ 4- 5 คน ในรอบการแข่งขันแต่ละครั้ง สมาชิกกลุ่มแข่งขันจะเข้ากลุ่มโดยที่ไม่ซ้ำกลุ่มกันเลย คะแนนที่ผู้เข้าแข่งขันได้รับจะนำกลับไปคิดเป็นคะแนนของกลุ่มตนเอง

3. ความสามารถในการอ่านเข้าใจความ หมายถึง คะแนนความสามารถในการอ่านที่ที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจความ ประกอบไปด้วย ความสามารถทางการคิดตามลำดับ 6 ขั้น คือ

1) ความจำ หมายถึง การระลึกเรื่องราวได้

2) ความเข้าใจ คือ การนำเรื่องราวที่รู้มาแล้วมาแก้ปัญหา ตีความ ขยายความ

3) การนำไปใช้ คือ การเลือกเอาความรู้เดิมที่เหมาะสมที่สุดมาแก้ปัญหาใหม่ ๆ หรือสถานการณ์ที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อน แต่อาจจะใกล้เคียงกับสถานการณ์เดิม

4) การวิเคราะห์ คือ การจำแนกความสัมพันธ์ ที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการ ลำดับความคิดเพื่อค้นหาข้อความจริงที่ซ่อนแฝงอยู่ในเรื่องนั้น ๆ

5) การสังเคราะห์ คือ การนำความรู้เดิมไปสร้างเป็นความรู้ใหม่ คล้ายกับความคิดสร้างสรรค์

6) การประเมินค่า การใช้เกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามมาตราฐานของสังคมทั่วไป ว่าสิ่งนั้นดีเลว เหมาะสม ไม่เหมาะสม

4. การสอนตามคู่มือครู หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้จัดในวิชาภาษาไทย โดยยึดตามคู่มือครูในหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดยยึดตามคู่มือครูในหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โดยสุ่มมาเป็นจำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 45 คน จากห้องเรียนทั้งหมด จำนวน 14 ห้อง นำมาสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง กลุ่มควบคุม 1 ห้อง ให้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อการเข้าใจความภาษาไทยด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Games Tournment)ในการฝึกทักษะการอ่านเข้าใจความภาษาไทย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ที่ครอบคลุมความครอบคลุมความสามารถในการอ่านตามลำดับขั้นดังนี้ คือ ขั้นความจำ ขั้นความเข้าใจ ขั้นการนำไปใช้ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการสังเคราะห์ ขั้นการประเมินคุณค่า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

2. เป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และฝึกฝนทักษะการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในวิชาอื่นอีกต่อไป

3. เป็นการกระตุ้นความสนใจในการอ่าน โดยการนำเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกับเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

4. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน